

Rapport avseende granskning av delårsrapport
2017-08-31
Vaggeryds Kommun

Oktober 2017

Innehåll

Sammanfattning och kommentarer	1
1. Inledning	4
1.1 Syfte	4
2. Iakttagelser	6
2.1 Periodiseringar	6
2.2 Förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar	6
2.3 Måluppfyllelse	8
2.4 Efterlevnad av interna instruktioner delårsbokslut	9
2.5 Efterlevnad av regelverk (sammanfattning)	10

Sammanfattning och kommentarer

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vaggeryds kommun har Deloitte genomfört en översiktlig granskning av kommunens delårsrapport per 2017-08-31. Granskningen syftar till att verifiera dels att Vaggeryds kommun upprättar delårsrapport, dels att delårsrapporten är upprättad i enlighet med kommunallagen (KL), lagen om kommunal redovisning (KRL), Rådet för kommunal redovisning (RKR) samt god redovisningssed i kommuner.

En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till en revision.

Deloitte har för att verifiera rimligheten i Vaggeryd kommuns delårsrapport utfört granskningsinsatser avseende nedanstående delar:

- Periodiseringar
- Förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar
- Måluppfyllelse
- Efterlevnad av interna instruktioner delårsbokslut
- Efterlevnad av regelverk.

Revisionsfråga

Är resultatet i delårsrapporten förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål kommunfullmäktige beslutat. Har kommunstyrelsen tillfredsställande rutiner och kontroller för

bokslutsprocessen i samband med upprättande av delårsrapporten?

Baserat på vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Vi har i samband med vår granskning inte funnit något, utöver vad som anges nedan, som tyder på att kommunens delårsrapport inte i huvudsak är upprättad i enlighet med lagens krav, god redovisningssed och gällande riktlinjer.

- Anläggningstillgångar som fanns i kommunens ägo innan 2014 redovisas inte i enlighet med komponentredovisning vilket är en avvikelse mot RKR 11.4.

Vi rekommenderar kommunen att redovisa dessa anläggningstillgångar enligt komponentmetoden.

- Sammanställd redovisning för kommunen har inte upprättats. Detta är en avvikelse mot RKR 22.
- Gällande kommunens elverksamhet har kommunstyrelsen inte inkluderat samtliga tillgångar och skulder i kommunens balansräkning vilket är en avvikelse mot RKR 22.

- Samtliga kommunens leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal. Vi har noterat att en individuell bedömning av respektive leasingkontrakt inte genomförts.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att göra en genomgång av samtliga leasingavtal för att säkerställa klassificering i enlighet med KRL och RKR:s rekommendationer.

- Vid vår kontroll av avstämningsläget noterades att avstämningsbilagor är dokumenterade men att det i vissa fall saknas underlag till avstämningsbilagorna.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att det finns underlag till samtliga avstämningsbilagor för balansposterna.

Förvaltningsberättelsen

Enligt KRL 9:2 och RKR 22 ska delårsrapporten innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående års utgång. Uppgift ska lämnas om:

- sådana förhållanden som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning
- sådana händelser av väsentlig betydelse för kommunen som har inträffat under rapportperioden eller efter dennas slut.

Vi har i samband med vår granskning inte funnit något som tyder på att kommunens delårsrapport inte i huvudsak följer de krav som finns i KRL 9:2 och RKR 22 avseende redogörelse för utvecklingen av verksamhet och resultat sedan föregående års utgång.

Resultat- och balansräkningar

I 9 Kap KRL framgår att delårsrapport skall upprättas minst en gång under räkenskapsåret. Enligt RKR 22 ska delårsrapportens innehålla balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut och jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång. Resultaträkning ska finnas för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår, helårsprognos samt årsbudget.

Anläggningstillgångar ska enligt RKR 11.4 delas in i komponenter och respektive komponent ska skrivas av separat. Vi konstaterar att kommunen gör denna indelning från och med i år men inte har genomfört denna uppdelning på tidigare investeringar. Detta tycker vi inte är tillfredsställande då regelverket har funnits sedan 2014. Det är även viktigt att kommunen till dess att komponentavskrivningen är implementerad upplyser i sina redovisningsprinciper om vilka avvägningar och prioriteringar som har gjorts samt om den ekonomiska effekt en implementering av komponentavskrivning hade medfört.

Utöver ovan nämnt har vi inte funnit något mer som tyder på att kommunens delårsrapport inte i huvudsak är upprättad i enlighet med de krav som lagen och rekommendationen ställer gällande uppställningsformer för resultat- och balansräkningar i delårsrapporten.

Måluppfyllelse

Kommunen har tre finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning. Vid delårsbokslutet har målen

utvärderats, två av dessa har uppnåtts och ett mål är inte uppfyllt.

Utifrån prognosen för helåret kommer ett av kommunens finansiella mål att uppfyllas vid årets slut.

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten är i huvudsak förenligt med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning.

De verksamhetsmässiga målen som kommunfullmäktige beslutat om kan inte på ett enkelt sätt mätas i nyckeltal och verksamhetsmått. Utifrån den information som finns i delårsrapporten är det svårt för den externa läsaren att göra en bedömning om huruvida måluppfyllelsen är god eller inte.

Vår bedömning är att måluppfyllelsen i delårsrapporten avseende de mätbara verksamhetsmålen i huvudsak är förenligt med kommunfullmäktiges mål för perioden.

Efterlevnad av regelverk och kommunens interna riktlinjer vid upprättande av delårsbokslut

Vi har i samband med vår granskning inte funnit något som tyder på att kommunens delårsrapport inte i

huvudsak är upprättad i enlighet med regelverk och kommunens interna riktlinjer avseende delårsbokslut.

Svar på revisionsfrågan

Vår samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten är i huvudsak förenligt med de finansiella målen fullmäktige beslutat om.

Vår samlade bedömning av resultatet i delårsrapporten avseende de verksamhetsmålen som är mätbara i huvudsak är förenligt med det fullmäktige beslutat om.

Jönköping den 11 oktober 2017

DELOITTE AB

Pernilla Rehnberg
Auktoriserad revisor

Tomislav Condric
Revisor

1. Inledning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vaggeryds kommun har Deloitte genomfört en granskning av kommunens delårsrapport per 2017-08-31. Granskningen syftar till att verifiera dels att Vaggeryds kommun upprättar delårsrapport, dels att delårsrapporten är upprättad i enlighet med kommunallagen (KL), lagen om kommunal redovisning (KRL), Rådet för kommunal redovisning (RKR) samt god redovisningssed i kommuner.

I 9 Kap Lag om kommunal redovisning (KRL) framgår att delårsrapport skall upprättas minst en gång under räkenskapsåret. Delårsrapporten skall omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret. Dessutom skall delårsrapporten innehålla en redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Vidare framkommer att motsvarande uppgifter skall lämnas för samma rapportperiod under det närmast föregående räkenskapsåret, om inga särskilda hinder för detta föreligger.

I maj 2013 kom rådet för kommunal redovisning med en ny rekommendation, RKR 22 Delårsrapport, vilken behandlar delårsrapportering. Syftet med rekommendationen är att ange vad minimikraven för innehållet i en delårsrapport och principerna för bedömning av vilka poster som ska tas med i delårsrapporten samt hur dessa ska värderas. Rekommendationen trädde i kraft 1 januari 2014.

Vi har tagit del av delårsbokslutet per 2017-08-31 och förhört oss om rutinerna kring upprättandet av detsamma för Vaggeryds kommun.

En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till en revision. Revisorernas granskning av delårsbokslutet skall enligt KL vara övergripande, dvs. inte på samma detaljnivå som vid ett årsbokslut.

Revisorerna skall enligt Kommunallagen 9 kap 9a § bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen (både verksamhetsmål och finansiella mål).

De anvisningar som finns i lagtext och redovisningsrekommendationer för upprättande av delårsbokslut är mycket övergripande. Detta medför att det finns ett visst utrymme för tolkningar och förenklingar.

1.1 Syfte

Granskningen syftar till att verifiera dels att kommunen upprättar delårsrapport, dels att delårsrapporten är upprättad i enlighet med de lagar, rekommendationer och anvisningar som gäller. Vi har kommenterat kommunens finansiella utveckling utifrån kraven i KL 9:9a och RKR 22.

Granskningen av delårsrapporten syftar till att:

- Bedöma om delårsrapporten innehåller de uppgifter som krävs enligt lag om kommunal redovisning och att rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning efterlevs.
- Bedöma om de av fullmäktige beslutade finansiella målen kommer att uppnås.

- Översiktligt bedöma om verksamheten bedrivits i enlighet med av fullmäktige beslutade mål för god ekonomisk hushållning i verksamheterna (effektivitet och kvalitet).

Vi har valt att även granska vissa väsentliga rutiner avseende upprättande av delårsrapporten såsom rutin för periodisering

samt efterlevnad av interna riktlinjer för upprättande av delårsbokslutet.

2. Iakttagelser

Deloitte har för att verifiera rimligheten i Vaggeryds kommuns delårsrapport utfört granskningsinsatser avseende nedanstående delar:

- Periodiseringar
- Förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar
- Måluppfyllelse
- Efterlevnad av interna instruktioner delårsbokslut
- Efterlevnad av regelverk.

Vi har haft KRL 9 Kap, Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer, samt Sveriges kommunala yrkesrevisorers (SKYREV) rekommendation som utgångspunkt vid vår granskning.

2.1 Periodiseringar

För att kunna redovisa en så korrekt ställning per den 31 augusti som möjligt måste periodisering ske av poster i anslutning till balansdagen. Poster som avser perioden efter balansdagen skall balanseras som tillgång/skuld och inte kostnads-/intäktsföras i resultaträkningen. Likaså skall poster för händelser som hör till perioden före balansdagen kostnadsföras även om kommunen ännu inte erhållit någon faktura. En tumregel är att posterna skall kostnadsföras den period som en vara levereras eller när en tjänst utförs – inte när fakturan erhålls.

För att få en uppfattning om hur väl periodiseringsrutinerna fungerar i samband med delårsbokslutet har en översiktlig rutingenomgång gjorts med Vaggeryd kommuns

ekonomiavdelning. Vid diskussion med ansvariga noterades att det finns en rutin för att periodisera fakturor hänförliga till en annan räkenskapsperiod. Periodisering utförs i stora drag i samma utsträckning vid delårsbokslut som vid årsbokslut.

Vi har i vår granskning inte funnit något som indikerar att det skulle finnas några väsentliga periodiseringsfel i delårsrapporten. Vi har noterat att periodisering av kostnader kan läggas in i systemet vid scanning av faktura, dock görs det till viss del även manuellt.

2.2 Förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkningar

Delårsrapporten bör omfatta både kommunen och kommunkoncernen. Dessutom bör uppställningen av delårsrapporten överensstämma med resultaträkning och balansräkning enligt årsredovisningen för det närmast föregående räkenskapsåret. Vidare bör delårsrapporten innehålla jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år. Motsvarande redovisningsprinciper bör också gälla.

Vaggeryds kommun upprättar sin delårsrapport för en period av åtta månader, vilket är inom den tidsperiod som KRL stipulerar.

Delårsrapporten innehåller resultaträkning och balansräkning. Rapporten innehåller balansräkning per den aktuella delårsperiodens slut och jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång. Rapporten innehåller även resultaträkning för delårsperioden med jämförelsetal för motsvarande period närmast föregående räkenskapsår,

jämförelsetal för närmast föregående räkenskapsårs utgång, helårsprognos samt årsbudget. Uppställningarnas form beträffande resultat- och balansräkningar för kommunen överensstämmer med uppställningen i senaste årsredovisningen.

Delårsrapporten inkluderar inte en sammanställd redovisning. En sammanställd redovisning är ett krav enligt RKR 22 för en kommunkoncern där de kommunala koncernföretagens andel av kommunkoncernens intäkter, vilket omfattar såväl verksamhetsintäkter som skatteintäkter och statsbidrag, uppgår till minst procent eller där de kommunala koncernföretagen balansomslutning uppgår till minst 30 procent av kommunkoncernens balansomslutning. Vidare har inte samtliga siffror för kommunens elverksamhet inkluderats in i kommunens redovisning. Kommunen har inte inkluderat delar av elverkets balansräkning vilket är en avvikelse mot RKR 22. Detta gäller balansposterna nätskuld och uppskrivning av anläggningstillgångar.

Sammantaget anser vi att kommunen på en övergripande nivå uppfyller kriterierna att delårsrapporten skall överensstämma med årsredovisningen för det närmast föregående räkenskapsåret. Vidare uppfyller kommunen kraven i RKR 22 med undantag av avsaknaden av en sammanställd kommunkoncern vilket nämnts tidigare.

Vaggeryds kommun, totalt

Periodens resultat uppgår till 21,9 mkr, vilket är en minskning jämfört med motsvarande period föregående år med ca 3,3 mkr.

Upprättad prognos för helåret 2017 visar att resultatet kommer att uppgå till 15,5 mkr vilket innebär att balanskravet kommer att uppnås.

Nedan finns kommentarer avseende väsentliga händelser eller poster där vi har utfört en översiktlig granskning för dess rimlighet:

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar kan delas in i komponenter. Ett exempel på en anläggning som kan delas upp i olika komponenter är en fastighet där taket kan vara en komponent och stomme en annan. Enligt RKR 11.4 ska anläggningstillgångar där livslängden på dess olika komponenter är väsentlig delas upp på dessa komponenter. Respektive komponent ska skrivas av separat.

Vaggeryds kommun har påbörjat arbetet med komponentredovisning. Från och med 2014 redovisas samtliga nya anläggningstillgångar i enlighet med komponentmetoden. Kommunen har i dagsläget ingen plan för när komponentredovisning ska införas på anläggningstillgångar som sedan tidigare finns i kommunens ägor. Detta är en avvikelse mot RKR 11.4 då hela anläggningsmassan ska redovisas i enlighet med komponentredovisning. Detta tycker vi inte är tillfredsställande då regelverket har funnits sedan 2014.

Det är även viktigt att kommunen till dess att komponentavskrivningen är implementerad upplyser i sina redovisningsprinciper om vilka avvägningar och prioriteringar som har gjorts samt om den ekonomiska effekt en implementering av komponentavskrivning hade medfört.

Pensionsskuld

Vaggeryds kommun tillämpar sedan flera år den lagstadgade blandmodellen. Blandmodellen innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inklusive särskild löneskatt som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Utbetalningar för pensioner intjänade före 1998 bokförs därmed som årets kostnad tillsammans med årets intjänade pensioner. Detta överensstämmer med LKR och RKR:s rekommendationer.

Leasing

Samtliga kommunens leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal. Vi har noterat att en individuell bedömning av respektive leasingkontrakt ej genomförts. Enligt information från kommunstyrelsen kommer detta genomföras under hösten 2017. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att göra en genomgång av samtliga leasingavtal för att säkerställa klassificering i enlighet med LKR och RKR:s rekommendationer.

2.3 Måluppfyllelse

Revisorerna bidrar i kommunens process med delårsrapporten genom att till kommunfullmäktige redovisa hur kommunens verksamhet bedrivs med koppling till en god ekonomisk hushållning. Bedömningen av delårsrapporten handlar om en översiktlig granskning. Det huvudsakliga syftet är att ge fullmäktige ledning för den fortsatta styrningen av verksamheten så att en god ekonomisk hushållning uppnås.

Kommuner och landsting skall för verksamheten ange mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. I planen skall anges en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Som underlag tjänar den finansiella redovisningen, dvs.

externredovisningen. Exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav med anledning av framtida kapacitetsbehov med nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner skall finansieras.

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning av tre av fullmäktiges finansiella mål. Målen har utgångspunkt i "Programbudget 2016" som fastställts av k (KF 2015-06-26, §1).

Finansiella mål	Återkoppling till målen i delårsrapport	Övergripande bedömning Deloitte
Kommunens ekonomi ska baseras på långsiktig god ekonomisk hushållning dvs. att nettokostnadernas andel av de totala skatteintäkterna inte bör överstiga 99 %.	Vid delår 95,8 %, prognos per helår 98,2 %	Målet är uppfyllt per delårsbokslut och förväntas uppnås per årsbokslut.
Det egna kapitalets storlek ska inte understiga 50 % av kommunens totala tillgångar. Ökningen ett enskilt år av soliditeten bör vara minst 1% enhet. Soliditeten beräknas inklusive pensionsskuld inom linjen.	Vid delår 37,3%	Målet om 50% är inte uppfyllt per delårsbokslut och förväntas inte heller uppnås per årsbokslut. Målet om en ökning med minst 1% årligen är uppfyllt per delårsbokslut.

Finansiella mål	Återkoppling till målen i delårsrapport	Övergripande bedömning Deloitte
I årsbokslutet bör även förväntningen av eget kapital kommenteras i förhållande till värdeminskningen under året	Det egna kapitalet vid årets början uppgick till 577,3 mnkr. Inflationen i augusti 2017 var 2,3 procent. För att behålla köpkraften behöver det egna kapitalet uppgå till 590,6 mnkr. Värdet per 31 augusti är beräknat till 599,2 mnkr, vilket är 8,6 mnkr högre än målsättningen.	Målet är uppfyllt i delåret men prognos för helåret anses ej mätbart då kommunstyrelsen ej kan prognosticera ett inflations tak per helår.

Vi bedömer att resultatet i delårsrapporten i huvudsak är i enlighet med fullmäktiges finansiella mål för god ekonomisk hushållning.

Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige i Vaggeryds kommun antog 2016-03-29 tio övergripande verksamhetsmål för kommunen. I delårsrapporten presenteras en uppföljning med målen inklusive måluppfyllelse.

Utöver kommunfullmäktiges övergripande verksamhetsmål beslutar kommunstyrelsen om nämndspecifika mål och uppdrag.

Utifrån kommentarer avseende måluppfyllelsen har vi gjort följande bedömning; två mål bedöms uppnådda, ett mål bedöms som ej uppnått, fem mål bedöms delvis uppnådda och två mål bedöms ej mätbara utifrån angiven information.

De verksamhetsmässiga målen som kommunfullmäktige beslutat om kan inte på ett enkelt sätt mätas i nyckeltal och verksamhetsmått. Utifrån den information som finns i delårsrapporten är det svårt för den externa läsaren att göra en bedömning om huruvida måluppfyllelsen är god eller inte.

Vi bedömer att det skulle underlättat för läsaren om det även fanns en redogörelse för och utvärdering av underliggande resultatmått gällande fullmäktiges mål. Detta hade givit en högre förståelse för läsaren.

Vår bedömning är att måluppfyllelsen i delårsrapporten avseende de mätbara verksamhetsmålen i huvudsak är förenligt med kommunfullmäktiges mål för perioden.

2.4 Efterlevnad av interna instruktioner delårsbokslut

Anvisningar avseende delårsbokslutet skickas till respektive förvaltning samt bolag inom Vaggeryds kommun. Vi har tagit del av anvisningarna och har på övergripande nivå följt upp följande:

Vi har tagit del av Vaggeryd kommuns bokslutspärm som ligger till grund för kommunens årsbokslut. Vi vill upplysa om att det av kommunstyrelsen inte gjorts någon övergripande avstämning av att samtliga konton är avstämda för att säkerställa att inga differenser återfinns på kontona. Vi har därför inte kunnat säkerställa att inga differenser kvarstår.

2.5 Efterlevnad av regelverk (sammanfattning)

För att tydliggöra huruvida kommunens delårsrapport är i överensstämmelse med kommunallagen, lagen om kommunal redovisning samt rådet för kommunal redovisning finns nedan en tabell över ett antal lagkrav:

Lagkrav	Lagrum	Uppfyller?
Omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret.	KRL 9 kap 1 §	Ja
Innehålla översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat.	KRL 9 kap 2 §	Ja
Lämna motsvarande uppgifter för samma rapportperiod under föregående räkenskapsår.	KRL 9 kap 3 §	Ja
Delårsrapporten innehåller samtliga minimikrav.	RKR 22 Delårsrapport	Nej. Delårsrapporten innehåller ingen sammanställd

Lagkrav	Lagrum	Uppfyller?
KF behandlat delårsrapporten.	KL 9 kap 9a §	redovisning över kommunkoncernen. Ja, kommer att ske per 2017-10-30.
Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen, såväl verksamhetsmål som finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning.	KL 8 kap 5a§	Finansiella mål Ett av tre finansiella mål bedöms inte kunna uppnås på helårsbasis beaktat gällande prognoser. Verksamhetsmål Enligt Deloitte's bedömning är två av tio mål uppfyllda i delåret. fem mål är delvis uppfyllda, två mål är ej mätbara i delåret och ett är inte uppfyllda per delårsboks slutet.

Med Deloitte avses en eller flera av Deloitte Touche Tohmatsu Limited, en brittisk juridisk person (Eng: "limited by guarantee"), och dess nätverk av medlemsfirmor, som var och en är juridiskt åtskilda och oberoende enheter. För en mer detaljerad beskrivning av den legala strukturen för Deloitte Touche Tohmatsu Limited och dess medlemsfirmor, besök www.deloitte.com/about.

Deloitte erbjuder tjänster inom revision, skatterådgivning, business consulting och finansiell rådgivning till offentliga och privata klienter inom en mängd branscher. Med ett globalt nätverk av medlemsfirmor i mer än 150 länder, kan Deloitte erbjuda spetskompetens av världsklass och djup lokal expertis för att hjälpa klienter till framgång oavsett var i världen de bedriver sin verksamhet. Samtliga 170 000 medarbetare i nätverket arbetar för att nå den gemensamma visionen – To be the standard of excellence.

© 2016 Deloitte AB